

Vergaderjaar 1996–1997

25 059

Mensensmokkel en het vervalsen van paspoorten

Nr. 5

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 6 december 1996

Hierbij meld ik u de voortgang van activiteiten die zijn gestart naar aanleiding van de in oktober in de publiciteit gekomen zaak van mensensmokkel waarbij ook vervalsingen van het Nederlandse paspoort zijn aangetroffen. Daarnaast doe ik u verslag van een aantal andere activiteiten met betrekking tot de reisdocumenten die zijn ondernomen naar aanleiding van eerder dit jaar opgetreden incidenten.

IRT dossier

Er is tussen Binnenlandse Zaken, Justitie, het Openbaar Ministerie en het IRT team Noord en Oost Nederland overleg geweest ten einde de voor de Nederlandse reisdocumenten relevante informatie boven water te krijgen. Daarbij is het volgende gebleken. In deze zaak is een verdachte aangehouden die, zo bleek uit aangetroffen materiaal, uiterst vaardig is in het vervalsen van paspoorten van veel landen, ook het Nederlandse. De door de vervalsers geproduceerde exemplaren bleken van zodanige kwaliteit, dat wil zeggen dat de kans op ontdekking bij een eerstelijnscontrole niet groot is.

De verdachte heeft verklaard dat hij ongeveer 110 Nederlandse paspoorten heeft vervalst. Hij was in het bezit van een «werkvoorraad» paspoorten, waaronder 67 Nederlandse. Al deze exemplaren waren nog niet door hem vervalst. Van de Nederlandse paspoorten waren er 27 van het nieuwe model. Er werden geen blanco Nederlandse paspoorten bij hem aangetroffen.

Zekerheidshalve zijn de documentgegevens van de aangetroffen Nederlandse paspoorten nader bestudeerd. Uit de daarop staande gegevens is niet af te leiden dat er van enig patroon (in nummers of afgifte-autoriteiten) sprake is.

Uit het IRT onderzoek is gebleken dat de ruimte in de wetgeving voor het verstrekken van een nieuw paspoort aan iemand die zegt het oude paspoort te zijn verloren onaanvaardbaar groot is. Het verstrekken van 7 nieuwe paspoorten in een jaar tijd aan dezelfde persoon is daarvan een in de praktijk gebleken voorbeeld. Ik beraad mij thans op het op korte termijn nemen van maatregelen ten einde deze ruimte in de wetgeving te verkleinen.

Verbetering paspoort

Naar aanleiding van de tot dusver bekende feiten is alles in het werk gesteld om te komen tot een verbetering van de beveiliging van het paspoort. In mijn brief van 29 oktober 1996 berichtte ik dat naar aanleiding van eerdere meldingen van de CRI besloten was om na definitieve goedkeuring van proefexemplaren met zgn. diffuus printing, een invoeringsdatum daarvan vast te stellen. Uit het IRT onderzoek blijkt dat het noodzakelijk is om naast diffuus printing ook de mogelijkheid van verdere beveiligingsmaatregelen te onderzoeken, met name ter bescherming van de foto. Ik heb Enschedé/Sdu opdracht gegeven daartoe op korte termijn voorstellen uit te werken. Deze zullen nog in december aan mij worden aangeboden. Bij het ontwikkelen van verbeteringsvoorstellen zijn de CRI, de VNG en TNO betrokken.

Gelijktijdig met het ontwikkelen van verbeteringsvoorstellen laat ik een contra expertise uitvoeren op het papier dat wordt gebruikt voor het paspoort. Ik meldde u in het interpellatiedebat van 17 oktober jl. dat in de fase van ontwikkeling van het paspoort het Bundes Kriminalamt (BKA) van oordeel was dat het vervalsen van het paspoort zonder zichtbare sporen achter te laten nauwelijks mogelijk was. De CRI heeft in haar brief van 20 juni jl. naar aanleiding van de daar bekende vervalsingen de vraag opgeworpen of de samenstelling van het papier op dit moment nog wel identiek is aan het papier dat bij de tests indertijd is gebruikt. Om dit nader te onderzoeken heb ik HMSO in Engeland opdracht gegeven een vergelijkend onderzoek te doen. Ik verwacht eind december de onderzoeksresultaten te verkrijgen.

Besluitvorming invoering nieuwe reisdocumenten per 1/1/1995

In mijn brief van 29 oktober heb ik u gemeld dat ik door een extern bureau onderzoek laat verrichten naar de besluitvorming over de invoering van de nieuwe paspoorten en Europese identiteitskaart per 1 januari 1995. De opdracht tot dit onderzoek aan het bureau KPMG heb ik bijgevoegd.¹ Voorzien is dat het eindrapport nog in december aan mij wordt aangeboden.

Naar aanleiding van de berichtgeving in de media en het interpellatiedebat van 17 oktober is aan mij het verzoek gericht, in het kader van de Wet Openbaarheid Bestuur, om de indertijd opgestelde rapporten van het Bundes Kriminalamt (BKA) en de Gunnings Adviescommissie (GAC) vrij te geven. Omdat het BKA rapport alle gegevens bevat over de beveiligingskenmerken van het reisdocument, heb ik moeten besluiten dat rapport niet vrij te geven. Het rapport van de GAC heb ik, geschoond van gegevens over beveiligingskenmerken en over de individuele, bij de gunning betrokken bedrijven, wel vrijgegeven.

Overige onderwerpen

In de maand augustus berichtte ik u dat er meldingen waren van Europese identiteitskaarten waarbij de foto door het laminaat heen komt. Ik heb TNO opdracht gegeven te onderzoeken wat precies de oorzaak van

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

dit verschijnsel is en zo mogelijk aanbevelingen te doen die door de producent kunnen worden genomen ten einde te voorkomen dat dit verschijnsel nog vaker optreedt. TNO heeft onlangs het onderzoek afgerond waarin de oorzaak van het verschijnsel is geanalyseerd. Ik heb Enschedé/Sdu verzocht op zo kort mogelijke termijn voorstellen te doen voor te treffen maatregelen ter zake.

Gelijktijdig met het naar buiten komen van de vervalsingen van paspoorten medio oktober jl. heb ik de Kamer gemeld dat er een aantal paspoorten met defect laminaat waren uitgegeven. Ik heb daarbij gemeld dat ik een actie zou doen starten die beoogt de paspoorten met foutief laminaat terug te halen en de betrokkenen een goed exemplaar te verstrekken. Deze terughaalactie is inmiddels gestart. Ongeveer 50 000 burgers zullen worden aangeschreven door de gemeenten. Zij kunnen hun paspoort bij het gemeentehuis laten controleren. Die controle vergt niet meer tijd dan enkele minuten. Indien er een defect wordt geconstateerd wordt het paspoort kosteloos vervangen door een nieuw.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
J. Kohnstamm